

๗

การสำรวจการใช้หนังสือพิมพ์ในการสอนกลุ่มสร้าง เสริมประสบการณ์ชีวิต
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

นางสาววราภรณ์ ศานติธรรม

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-356-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016468

i 10.30 5701

u

A SURVEY OF NEWSPAPERS USAGE IN TEACHING PRATHOM SUKSA SIX LIFE
EXPERIENCES AREA OF TEACHERS IN SCHOOLS UNDER
THE JURISDICTION OF THE BANGKOK
METROPOLITAN ADMINISTRATION

Miss Waraporn Santitum

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-356-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การสำรวจการใช้หนังสือพิมพ์ในการสอนกลุ่มสร้าง เสริมประสบการณ์ชีวิต
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

โดย นางสาววราภรณ์ ศานติธรรม

ภาควิชา ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์นิรมล สวัสดิ์บุตร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์) คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์) ประธานกรรมการ

.....
(รองศาสตราจารย์นิรมล สวัสดิ์บุตร) อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์วาริ ถิระจิตร) กรรมการ

วราภรณ์ ศานติธรรม : การสำรวจการใช้หนังสือพิมพ์ในการสอนกลุ่มสร้าง เสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (A STUDY OF NEWSPAPERS USAGE IN TEACHING PRATHOM SUKSA SIX LIFE EXPERIENCES AREA OF TEACHERS IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION) อ.ที่ปรึกษา : รศ.นิรมล สวัสดิบุตร, 195 หน้า ISBN 974-577-356-5

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจการใช้หนังสือพิมพ์ในการสอนกลุ่มสร้าง เสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูผู้สอนกลุ่มสร้าง เสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2532 ในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร จำนวน 214 คน

ผลการวิจัย

1. ในการใช้หนังสือพิมพ์เป็นแหล่งความรู้ ครูส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์จากห้องสมุดใน เวลาว่าง ทุกวัน โดยจะอ่านข่าวคราวความเคลื่อนไหวทางการศึกษา บทความ บทวิจารณ์ที่ให้ความรู้และ เนื้อหาสาระ ที่จะนำมาใช้ในการสอนโดยจะจำไว้ใช้สอน
2. ครูส่วนใหญ่ให้ความสำคัญแก่การนำหนังสือพิมพ์มาใช้ประกอบการสอนในระดับมาก เหตุผล ที่ครูใช้หนังสือพิมพ์เพราะช่วยให้นัก เรียนได้รับความรู้ที่ทันสมัยทันต่อ เหตุการณ์และการ เปลี่ยนแปลง หนังสือ พิมพ์ที่นิยมใช้ คือ ไทยรัฐ ครูไม่เจาะจงว่าต้องใช้ เรื่องในส่วนของหนังสือพิมพ์ แต่เลือก เรื่องที่เกี่ยวข้อง กับบทเรียน เนื้อหาสาระจากหนังสือพิมพ์ที่ครูใช้ประโยชน์ในการสอนมากคือ สุขภาพอนามัยและวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ครูสามารถนำหนังสือพิมพ์ไปใช้ได้ดีในทุกหน่วยการเรียน โดยหน่วยที่นำหนังสือพิมพ์มาใช้ประกอบ การสอนมากที่สุด คือ หน่วยข่าว เหตุการณ์และวันสำคัญ
3. ในการใช้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อการเรียนการสอน ครูทำความเข้าใจกับนักเรียน เกี่ยวกับวิธีการ ศึกษาค้นคว้าและรายงาน ก่อนที่จะให้นัก เรียนค้นคว้านอกเวลาเรียนแล้วมารายงานหน้าชั้นเรียน ครูติดตาม ผลการทำงานโดยสังเกตการจดบันทึกของนัก เรียนและประเมินผลการศึกษาค้นคว้าของนัก เรียนจากรายงานหน้าชั้นเรียน
4. ในการใช้หนังสือพิมพ์ประกอบการสอน กิจกรรมการสอนที่ครูใช้มากที่สุดคือ การบรรยาย อธิบายเพิ่มเติมหรือยกตัวอย่างประกอบบทเรียน
5. ผลที่ได้รับจากการใช้หนังสือพิมพ์ประกอบการ เรียนการสอนกลุ่มสร้าง เสริมประสบการณ์ชีวิต คือ นักเรียนมีความรู้ทันต่อเหตุการณ์
6. ปัญหาในการใช้หนังสือพิมพ์ในการ เรียนการสอนคือ หนังสือพิมพ์มีไม่เพียงพอกับความต้องการ ของครูและนักเรียน

ภาควิชา .....
สาขาวิชา .....
ปีการศึกษา 2532 .....

ลายมือชื่อนิติศ ..... ศานติธรรม

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... สวัสดิบุตร

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

WARAPORN SANTITUM : A SURVEY OF NEWSPAPERS USAGE IN TEACHING PRATHOM SUKSA SIX LIFE EXPERIENCES AREA OF TEACHERS IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION. THESIS
 ADVISOR : ASSO.PROF. NIRAMOL SAVASDIBUTR, 195 PP. ISBN 974-577-356-5

The purpose of this research was to survey the newspapers usage in teaching prathom sukka six Life Experiences Area of teachers in schools under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration. The population were 214 prathom sukka six teachers who taught in the Area of Life Experiences in schools under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration, academic year 1989.

Findings:

1. In using newspapers as sources of knowledge, most teachers read newspapers in the library in their free time everyday. They read news on educational movement, articles and commentaries which provided them with knowledge and contents that could be utilized in teaching.

2. Most teachers rated the importance of newspapers usage in teaching at a high level. Teachers used newspapers in teaching to provide students with up-to-date knowledge on current events and changes. Thai Rath newspaper was widely used. Teachers were not specific in using any part of the newspapers but simply selecting the contents related to the lessons. The kinds of the contents in the newspapers mostly used in teaching were health, science and technology. Teachers could use newspapers in teaching all units of learning especially the units on news, events and important days.

3. In using newspapers as instructional media, teachers taught students the methods of studying and reporting before assigning them to do research work in their free time and then report in class.

4. In using newspapers in teaching, activities widely used by teachers were lecturing, explaining or giving examples.

5. Using newspapers in teaching Life Experiences Area resulting in students' up - to - date knowledge.

6. Insufficient newspapers was cited as problem in using newspapers in teaching.

ภาควิชา .....
 สาขาวิชา .....
 ปีการศึกษา 2532 .....

ลายมือชื่อนิติ .....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ นิรมล สวัสดิบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความรู้ ข้อแนะนำ ให้กำลังใจ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่งตลอดมา นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจากคณะกรรมการพิจารณาโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาชี้แนะและ เสนอข้อคิดเห็นให้โครงร่างวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้สละเวลาให้ความช่วยเหลือแนะนำและแก้ไข เครื่องมือวิจัย ตลอดจน ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ วารี ธีระจิตร กรรมการสอบที่ได้กรุณาอ่านและแก้ไขให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ พันเอก วิรัช ศานติธรรม อาจารย์อรุณ ศานติธรรม ผู้ซึ่งให้ความรัก ความเมตตา ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา ขอขอบคุณ พี่ชาย และน้องสาว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ร้อยคำรวงเอก วันชัย พุทธวงษ์ ผู้ซึ่งให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบพระคุณ อาจารย์บุญเหลือ พูลทอง รองผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร อาจารย์ ชลิต พุทธรักษา อาจารย์ ละเอียด โอนุช อาจารย์ พรพิศ ภิธิธรรม และเจ้าหน้าที่สำนักการศึกษาและสำนักงาน เขตทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาช่วยเหลือทำให้ผู้วิจัยสามารถลาศึกษาต่อได้ อีกทั้งผู้บริหาร โรงเรียนและครูในโรงเรียน ลังกัดกรุงเทพมหานคร ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณพี่ ๆ รุ่น CO และพี่ ๆ ภาควิชาประถมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์สำเนา เนื้อทอง อาจารย์ สุภีร์ เศษะเอนก อาจารย์ ธีรพร ญนยะสิทธิ์ อาจารย์ อับชรร จันสุตะ ซึ่งช่วยเหลือให้คำแนะนำอย่างดีตลอดมา จนทำให้การวิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ความคิดของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอบพระคุณบิดา มารดา และบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย จนสามารถทำวิทยานิพนธ์ได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2 วรรณคดี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต.....	13
จุดประสงค์ของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต.....	14
ลักษณะ เนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต.....	16
โครงสร้าง เนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต.....	20
ขอบข่าย เนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษา	
ศึกษาปีที่ 6	21
แนวการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	
หนังสือพิมพ์.....	23
หนังสือพิมพ์.....	32
ความหมายของหนังสือพิมพ์.....	32
ประเภทของหนังสือพิมพ์.....	33
ลักษณะ เฉพาะของหนังสือพิมพ์.....	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
คุณค่าของหนังสือพิมพ์.....	35
การอ่านและการค้นคว้าหนังสือพิมพ์.....	37
ลักษณะ เนื้อหาสาระในหนังสือพิมพ์.....	41
การใช้หนังสือพิมพ์ในการสอนกลุ่มสร้าง เสริมประสบการณ์ชีวิต.....	46
ความสัมพันธ์ระหว่าง เนื้อหากลุ่มสร้าง เสริมประสบการณ์ชีวิต กับ เนื้อหาในหนังสือพิมพ์.....	47
การใช้หนังสือพิมพ์ในการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนกลุ่ม สร้าง เสริมประสบการณ์ชีวิต.....	51
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
การ เลือกตัวอย่างประชากร.....	60
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	61
การสร้าง เครื่องมือในการวิจัย.....	62
การ เก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
การวิเคราะห์ข้อมูลและ เสนอผลการวิจัย.....	64
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	64
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	120
บรรณานุกรม.....	143
ภาคผนวก	156
ประวัติผู้เขียน.....	185

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
1	สภาพทั่วไปของครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ตอบแบบสอบถาม.....	66
2	การสอนและการทำงานอื่น ๆ ของครู.....	68
3	วิธีปฏิบัติของครูในการค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือพิมพ์.....	73
4	การให้ความสำคัญแก่หนังสือพิมพ์ในการนำมาใช้ประกอบการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต.....	78
5	เหตุผลที่ครูใช้หนังสือพิมพ์ประกอบการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	79
6	หลักเกณฑ์ที่ครูใช้ในการคัดเลือก ข่าว บทความ คอลัมน์ เนื้อหาสาระจากหนังสือพิมพ์มาใช้ในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต.....	80
7	หนังสือพิมพ์ที่ครูนิยมใช้ในชั้นเรียน เหตุผลที่เลือก และที่มาของหนังสือพิมพ์นั้น	81
8	ส่วนของหนังสือพิมพ์ที่ครูใช้ประกอบการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	83
9	เนื้อหาสาระในหนังสือพิมพ์ที่ครูใช้ประโยชน์ในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต.....	84
10	ความถี่ของการใช้หนังสือพิมพ์ประกอบการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตใน 1 เดือน.....	86
11	หน่วยการเรียนที่ครูเคยนำหนังสือพิมพ์ไปใช้.....	87
12	วิธีสอนที่ครูใช้เมื่อนำหนังสือพิมพ์ไปประกอบการสอน.....	88
13	การให้นักเรียนค้นคว้าจากหนังสือพิมพ์ประกอบการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต.....	89
14	การปฏิบัติของครูในการมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาเนื้อหาสาระจากหนังสือพิมพ์.....	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 การนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการใช้ข่าวหรือเรื่องราวจากหนังสือพิมพ์.....	92
16 การใช้เนื้อหาสาระจากหนังสือพิมพ์ในการบรรยาย อธิบาย เพิ่มเติมหรือยกตัวอย่างประกอบบทเรียน.....	93
17 การใช้ข่าวหรือเนื้อหาสาระจากหนังสือพิมพ์ในการอบรมสั่งสอนหรือให้แนวคิดแก่นักเรียน.....	94
18 การใช้หนังสือพิมพ์ประกอบในการนำให้นักเรียนรู้จักส่วนต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์.....	95
19 การแนะนำให้นักเรียนอ่านหนังสือพิมพ์หลาย ๆ ฉบับ.....	96
20 การมอบหมายให้นักเรียนไปอ่านหนังสือพิมพ์ เพื่อหาความรู้ประกอบบทเรียน	97
21 การให้นักเรียนอ่านข่าวหนังสือพิมพ์แล้วหมุนเวียนกันรายงานข่าวหน้าชั้น...	98
22 การให้นักเรียนไปอ่านเรื่องราวต่าง ๆ จากหนังสือพิมพ์ แล้วนำมารายงานหน้าชั้นเรียนหรือทำรายงานส่ง.....	99
23 การให้นักเรียนอ่านหนังสือพิมพ์ จับประเด็นสำคัญและร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น.....	100
24 การให้นักเรียนวิเคราะห์ วิเคราะห์ข่าว เนื้อหาสาระจากหนังสือพิมพ์ที่เกี่ยวกับบทเรียน.....	101
25 การให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติโดยใช้เนื้อหาสาระจากหนังสือพิมพ์เป็นสถานการณ์.....	102
26 การใช้หนังสือพิมพ์เป็นกรณีตัวอย่างในการศึกษาสภาพปัญหาสังคม สิ่งแวดล้อมและเหตุการณ์ต่าง ๆ	103
27 การให้นักเรียนยกตัวอย่างที่เกิดขึ้นจริงจากหนังสือพิมพ์.....	104

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
28 การให้นักเรียนบันทึกข่าว เนื้อหาสาระและข้อคิดที่ได้จากการใช้หนังสือพิมพ์ประกอบบทเรียน.....	105
29 การให้นักเรียนรวบรวมและจัดทำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการใช้หนังสือพิมพ์ เป็นการสรุปและเสริมความรู้ในบทเรียน.....	106
30 การให้นักเรียนนำข่าวจากหนังสือพิมพ์มาจัดป้ายข่าวเหตุการณ์สำคัญประจำวัน.....	107
31 การให้นักเรียนจัดป้ายนิเทศ สรุปใจความสำคัญ แนวคิดที่ได้รับจากการเรียน โดยใช้หนังสือพิมพ์.....	108
32 การให้นักเรียนใช้หนังสือพิมพ์เป็นตัวอย่างในการทำหนังสือพิมพ์ประจำโรงเรียน.....	109
33 การตัดและฉีกภาพจากหนังสือพิมพ์ไว้ใช้เป็นอุปกรณ์การสอนของครู....	110
34 การนำข่าว บทความ รูปภาพจากหนังสือพิมพ์มาทำหนังสืออ่านประกอบสำหรับนักเรียน.....	111
35 สาเหตุของการไม่ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งหมด (ภาพรวม)	112
36 ผลที่ได้รับจากการใช้หนังสือพิมพ์ประกอบการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต.....	113
37 ปัญหาและอุปสรรคของการใช้หนังสือพิมพ์ในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต.....	114